

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI

im. Marii Skłodowskiej-Curie

w Lubinie

ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

dla klas V – VIII

I. CELE EDUKACYJNE:

- Poznanie różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych.
- Planowanie i przeprowadzanie obserwacji i doświadczeń oraz wnioskowanie w oparciu o ich wyniki.
- Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych.
- Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych.
- Poznanie uwarunkowań zdrowia człowieka.
- Kształtowanie odpowiedzialnej postawy wobec przyrody i środowiska.

II. Kryteria ocen:

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone obowiązującym programem nauczania biologii danej klasy,
- wykazuje szczególne zainteresowanie biologią,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienie,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, stosuje je w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę na innych przedmiotach,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na forum szkoły,
- jest laureatem, finalistą konkursów/olimpiad biologicznych na szczeblu wojewódzkim.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w bardzo wysokim stopniu wiadomości i umiejętności określone programem nauczania biologii danej klasy,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania złożonych problemów w nowych sytuacjach,
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji,
- planuje i bezpiecznie przeprowadza doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym stopniu zakres wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania biologii danej klasy,

- w dużym stopniu potrafi zdobyte wiadomości wykorzystywać do samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych lub praktycznych o wyższym stopniu trudności,
- nie popełnia błędów w podstawowej terminologii biologicznej,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- rozwiązuje typowe problemy o średnim stopniu trudności,
- potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji,
- stosuje terminologię biologiczną.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej edukacji,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne, korzysta z podstawowych źródeł informacji,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej.

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, koniecznych do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi.

Jako narzędzie wspomagające sześciostopniową skalę, w ocenianiu bieżącym stosuje się następujące oznaczenia:

- „+” wysiłek maksymalny lub niewielkie braki w stosunku do kolejnej, wyższej oceny,
- „-” wysiłek minimalny lub niewielkie braki w stosunku do ustalonej oceny.

III. Sposoby sprawdzania i oceniania wiadomości

1. **Oceny bieżące** uczeń może otrzymać za:

sprawdziany - to całogodzinne prace pisemne, w których oceniana jest wiedza z danego działu, zrozumienie zagadnień, umiejętność logicznego myślenia, umiejętność rozwiązywania różnego typu zadań, o różnym poziomie wymagań, poprawność stosowania języka biologicznego,

kartkówki - to krótkie prace pisemne, w których oceniana jest zawartość merytoryczna sprawdzanych zagadnień.

W przypadku prac pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny wg kryteriów:

*100% - stopień celujący (6, cel)

- * 90% - 99% - stopień bardzo dobry (5, bdb)
- * 89% - 75% - stopień dobry (4, db)
- * 74% - 50% - stopień dostateczny (3, dst)
- * 49% - 30% - stopień dopuszczający (2, dop)
- * 29% - 0% - stopień niedostateczny (1, ndst)

odpowiedzi ustne, w których oceniana jest zawartość merytoryczna i umiejętność odniesienia jej do życia codziennego, rzeczowość, samodzielność, umiejętność: wyjaśniania zależności przyczynowo – skutkowych, stawiania hipotez, wnioskowania, uogólnienia, dowodzenia,

prace domowe, w których oceniana jest zawartość merytoryczna, umiejętność wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, samodzielnego prowadzenia i dokumentowania doświadczeń oraz wysiłek włożony w wykonanie pracy,

pracę na lekcji, w której oceniane są zaangażowanie w tok lekcji, pilność, systematyczność pracy, pomysłowość, oryginalność w rozwiązywaniu zadań i problemów, umiejętność samodzielnego myślenia, wnioskowania, przedstawiania własnych sądów oraz ich uzasadnienia, umiejętność pracy w grupie i z podręcznikiem,

pracę dodatkową – np. za wyszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, udział w projektach edukacyjnych, przygotowywanie prezentacji, samodzielne prowadzenie i dokumentowanie dodatkowych doświadczeń i obserwacji, wykonanie zielnika, modelu itp.

sukcesy w konkursach.

2. Ocena śródroczna i roczna:

Wystawienie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen bieżących i obserwacji, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów/testów, w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające.

IV. ZASADY OCENIANIA

1. Oceny bieżące:

a. Zasady ogólne:

ocenie osiągnięć edukacyjnych polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z założeń podstawy programowej i programów nauczania,

oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych), rodzice ucznia są powiadamiani o jego postępach w czasie zebrań, konsultacji indywidualnych, poprzez dziennik elektroniczny. Oceny mogą być również wpisywane w zeszyt przedmiotowy, zeszyt korespondencji (zależnie od ustaleń z rodzicami),

uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych,

na wniosek ucznia lub jego rodzica, nauczyciel uzasadnia ustnie ustaloną ocenę – nie później niż trzy dni od daty jej wystawienia – uczniowi w czasie lekcji, rodzicom w określonym, wcześniej ustalonym terminie,

sprawdzone i ocenione prace pisemne całogodzinne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

b. Zasady szczegółowe:

konkursy:

- za zajęcie punktowanych miejsc w konkursach biologicznych / ekologicznych na etapie szkolnym i wyższych uczniów może otrzymać bieżącą ocenę celującą, za pozostałe miejsca (w zależności od rangi konkursu) niższe oceny,
- za uzyskanie tytułu laureata w konkursach biologicznych o zasięgu wojewódzkim i wyższym lub tytułu finalisty i laureata olimpiady biologicznej uczniów otrzymuje celującą ocenę klasyfikacyjną roczną.

sprawdziany:

- mogą obejmować materiał z: jednego działu, części dłuższego działu, kilku krótszych działów,
- poprzedzone są lekcją powtórzeniową,
- są obowiązkowe,
- zapowiadane są z 7-dniowym wyprzedzeniem i wpisane są w dzienniku,
- ocenę ze sprawdzianu można poprawić po ustaleniu terminu z nauczycielem; ocena poprawiana wpisywana jest w dzienniku w miejscu oceny poprzedniej,
- prace uczniów powinny być ocenione i oddane do wglądu w ciągu 14 dni,
- uczniowie nieobecni na sprawdzianie z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą go w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły; w pozostałych przypadkach na 1 lekcji biologii, bezpośrednio po powrocie do szkoły,

kartkówki:

- obejmują materiał nie większy niż z 3 ostatnich lekcji,
- są obowiązkowe,
- nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela,
- powinny być ocenione i oddane do wglądu uczniom w ciągu 7 dni,
- uczniowie nieobecni na kartkówce z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą ją w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły, w pozostałych przypadkach na 1 lekcji biologii, bezpośrednio po powrocie do szkoły,

prace domowe:

- są obowiązkowe,
- nie muszą być oceniane,
- mogą być sprawdzane indywidualnie, zbiorowo, wybiórczo z wyjaśnieniem przy tablicy, poprzez odczytanie przez ucznia.

prace domowe dodatkowe:

- nie są obowiązkowe,
- na życzenie ucznia nie muszą być sprawdzane i oceniane.

2. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna:

ustalana jest przez nauczyciela i uwzględnia bieżące osiągnięcia i wkład pracy włożony przez ucznia odpowiednio: ocena śródroczna - I półrocze, ocena roczna - I i II półrocze,
o przewidywanej ocenie niedostatecznej lub możliwości nieklasyfikowania z biologii uczniów i jego rodzice, zostają powiadomieni przez nauczyciela, na miesiąc przed terminem wystawienia ocen,
o pozostałych przewidywanych ocenach z biologii, uczniów i jego rodzice zostają powiadomieni przez nauczyciela, na 7 dni przed terminem wystawienia ocen,
uczeń, który nie został sklasyfikowany z biologii może przystąpić do egzaminu klasyfikacyjnego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły,
uczeń który otrzymał klasyfikacyjną ocenę niedostateczną z biologii może przystąpić do egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły,
uczni lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące śródrocznej lub rocznej oceny z biologii w związku z trybem ustalenia tej oceny mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu jego wiadomości i umiejętności zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły,
uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące wysokości śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z biologii, mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu na ocenę o 1 stopień wyższą, zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły.

V. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH ORZECZENIA PPP:

1. Uczniowie z **zaburzeniami słuchu** - w zależności od stopnia utraty słuchu uczeń zostanie zwolniony z wypowiedzi ustnych lub zostaną mu one ograniczone. W czasie pracy samodzielnej polecenia będzie otrzymywał w formie pisemnej. Sprawdziany wiadomości polegać będą na rozwiązywaniu zadań wielokrotnego wyboru. Pozostałe zasady PZO zostają zachowane.
2. Uczniowie z **zaburzeniami wzroku** - w czasie prac pisemnych będą otrzymywać mniejszą liczbę poleceń zapisanych powiększona czcionką. Ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. W zależności od nasilenia objawów uczeń będzie miał ograniczoną ilość prac pisemnych. Zwiększy się zakres i ilość wypowiedzi ustnych.
3. Uczniowie z **zaburzeniami mowy** - w zależności od nasilenia objawów zostaną zwolnieni częściowo lub całkowicie z odpowiedzi ustnych. Pozostałe zasady PZO pozostają bez zmian.
4. Uczniowie **niepełnosprawni ruchowo** - będą mieli wydłużony czas pisania prac pisemnych (nie dłużej niż o 20%). W sytuacji korzystania z pomocy nauczyciela wspomagającego będą obowiązywać zasady ogólne.
5. Uczniowie z **autyzmem i z zespołem Aspergera** - w czasie prac pisemnych mogą otrzymywać mniejszą ilość zadań, lecz ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. W razie potrzeby uczniowie będą mieli ograniczoną ilość odpowiedzi ustnych.
6. Uczniowie z **niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim** - będą rozwiązywać zadania w ilości i o stopniu trudności odpowiadającym ich możliwościom. Pisemne prace będą punktowane z przeliczeniem sumy zdobytych punktów na oceny szkolne wg ogólnych zasad PZO. Podczas samodzielnej pracy, w uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się możliwość korzystania z podręcznika i zeszytu przedmiotowego.

VI. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIE PPP:

1. Uczniowie ze stwierdzoną **dysleksją** – uczniowie będą mieli wydłużony czas przeznaczony na prace pisemne lub mniej zadań. Zwiększy się zakres i ilość wypowiedzi ustnych.
2. Uczniowie ze stwierdzoną **dysortografią** – na ocenę prac pisemnych nie będą wpływać błędy ortograficzne.
3. Uczniowie ze stwierdzoną **dysgrafią** – na ocenę prac pisemnych nie będzie wpływać niestaranne pismo. Uczeń może pisać pismem drukowanym, drukować wskazane prace domowe.
4. Uczniowie z rozpoznanymi, **specyficznymi trudnościami w uczeniu się** będą zobowiązani do przestrzegania ogólnych zasad PZO. W zależności od rozpoznanych trudności, stopnia ich nasilenia i wkładu pracy ucznia w proces dydaktyczny dopuszcza się:
  - zmniejszenie ilości zadań /wydłużenie czasu pracy (nie więcej niż o 20%),
  - dostosowanie stopnia trudności sprawdzanych treści do możliwości ucznia,
  - zmniejszanie liczby zadań otwartych w pracach pisemnych,
  - zmniejszenie ilości obowiązkowych prac domowych.

VII. OCENIANIE UCZNIÓW NIEPOSIADAJĄCYCH OPINII I ORZECZENIA:

Wymagania edukacyjne dla uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole dostosowuje się na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanych przez nauczyciela i/lub specjalistów.

VIII. OCENIANIE UCZNIÓW PODCZAS NAUCZANIA ZDALNEGO:

* W przypadku nauczania zdalnego cele edukacyjne, kryteria oceniania i sposoby dostosowania wymagań dla uczniów posiadających orzeczenia i opinie oraz nieposiadających ich, a objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole zawarte w PZO nie ulegają zmianie.

*W zakresie sposobu sprawdzania i oceniania wiadomości i umiejętności, przy wystawianiu ocen klasyfikacyjnych większą wagę uzyskuje zaangażowanie ucznia i jego aktywność na lekcji.

*W zakresie zasad oceniania zmianom ulegają:

- a) Po sprawdzeniu pracy ucznia nauczyciel wysyła informację zwrotną z podsumowaniem lub oceną wykonanego zadania kanałem jakim zostały mu one przesłane. Może odbywać się to za pośrednictwem:
  - zakładki „Prace”/”Zadania” aplikacji Microsoft Teams
  - czata prywatnego na platformie Teams
  - poczty elektronicznej (tylko w szczególnych przypadkach).W zależności od potrzeb i możliwości dopuszcza się stosowanie innych programów i aplikacji.
- b) Rodzice ucznia są powiadamiani o jego postępach poprzez dziennik elektroniczny oraz w czasie zebrań i konsultacji indywidualnych w tym prowadzonych zdalnie na platformie edukacyjnej.
- c) Sprawdzone i ocenione prace pisemne są przechowywane przez nauczyciela jedynie w formie elektronicznej do końca roku szkolnego, w którym powstały.
- d) Na prośbę ucznia lub rodzica prace pisemne, są udostępniane przez nauczyciela do wglądu za pomocą platformy edukacyjnej lub dziennika elektronicznego - jako załącznik: zdjęcie/skan, lub wygenerowany elektronicznie pdf.
- e) Na prośbę ucznia lub jego rodzica, nauczyciel uzasadnia pisemnie ustaloną ocenę – nie później niż trzy dni od wystąpienia z prośbą (wystawienia oceny) – uczniowi w czasie lekcji, rodzicom w korespondencji poprzez dziennik elektroniczny.
- f) W ocenianiu uwzględnia się terminowość odsyłania prac pisemnych - przesłanie ich po terminie skutkuje obniżeniem oceny.
- g) Przed wysłaniem pracy pisemnej w formie zdjęcia/skanu uczeń ma obowiązek sprawdzić jego jakość. W przypadku przesłania nieczytelnej pracy nie zostanie ona oceniona. Uczeń otrzyma informację zwrotną kanałem którym przesłał pracę o terminie przesłania czytelnej pracy. W przypadku nie wywiązania się z tego terminu, otrzyma on ocenę niedostateczną.
- h) W przypadku podejrzenia o niesamodzielność przesłanej pracy, nie zostanie ona oceniona. Uczeń otrzyma informację zwrotną kanałem którym przesłał pracę o terminie przesłania/ponownym napisaniu pracy. W przypadku nie wywiązania się z tego terminu, otrzyma on ocenę niedostateczną.
- i) Ustalając ocenę klasyfikacyjną uwzględnia się frekwencję ucznia od początku roku szkolnego a także możliwości w zakresie korzystania ze sprzętu elektronicznego, sytuację domową i rodzinną itd.

*Pozostałe sposoby sprawdzania i oceniania wiadomości i umiejętności oraz zasady oceniania zawarte w PSO nie ulegają zmianie.

Uczniowie zapoznawani są z zasadami oceniania na pierwszej lekcji biologii.

Rodzice są o nim poinformowani na pierwszym zebraniu w nowym roku szkolnym.

